

4.tematický okruh: Latinské neумы

1. Neумы – problematika teoretická a historická
(vymezení pojmu – neумы jako předmět historického bádání – dva badatelské směry: monastický a univerzitní – Prosper Guéranger - otázka původu neum – otázka rytmické interpretace neum: menzuralismus a aequalismus – soudobý výklad problému: Eugène Cardine a gregoriánská semiologie – Godehard Joppich a Robert Fischer)
2. Latinské neумы – klasifikace znaková
(tabula neumarum – neumae simplices – neumae duarum notarum – neumae trium notarum – neumae compositae – likvescence – notae liquescentes a jejich klasifikace)
3. Latinské neумы – klasifikace typová
(základní grafické typy neumové notace: typ virgální - typ jacentní - typ punktální; vývojové větve grafické podoby neumových znaků: španělská – francouzská – inzulární - německá – italská)

Terminologie:

menzuralismus, aequalismus, tabula neumarum, neumae simplices, neumae duarum notarum, neumae trium notarum, neumae compositae, likvescence, vocales, semivocales, likvidy, likvescence augmentativní, likvescence diminutivní, neумы hákové, apostropha, bistropha, tristropha, episema, cefalicus, epiphonus, franculus, salicus, quilisma, oriscus, pressus, strophicus, melografismus, systém virgální, systém jacentní, systém punktální, neумы svatohavelské, neумы akvitánské, neумы laonské, neумы tolédské, neумы milánské, neумы beneventánské (langobardské), neумы bretaňské, Eugène Cardine, Godehard Joppich, Robert Fischer

Literatura:

- [1] Coussemaker, Edmon de: Scriptorum de musica medii aevi nova series, 4sv., Paris 1864-76
- [2] Historie de l'harmonie au moyen age, Paris 1852
- [3] Fischer, Robert – Joppich, Godehard: Semiologia Gregoriana, Rom 1968
- [4] Fleischer, Oskar: Neumenstudien I. Über Ursprung und Entzifferung der Neumen, Leipzig 1895
- [5] Floros, Constantin: Universale Neumenkunde, Kassel 1970**
- [6] Gerbert, Martin: Scriptorum ecclesiastici de musica sacra potissimum, 3 sv., St.Blasien 1784
- [7] Hutter, Josef: Česká notace I, Neумы, Praha 1926**
- [8] Jammers, Ewald: Byzantinischer in der karolingischer Musik, München 1958
- [9] Jumilhac, Pierre-Benoît: La Science et la Pratique du Plainchant, 1673
- [10] Lambillott, Pére Louis: Antiphonaire de Saint Grégoire. Fac-simile de muscrit de Saint Gall, Brüssel 1867
- [11] Ménard, Hugo: Liber sacramentorum (1641)
- [12] Pothier, Joseph: Les mélodies grégoriennes d'après la tradition, Turnai 1880
- [13] Liber Gradualis juxta antiquorum codicum fidem restitutus, Solesmes 1895
- [14] Paléographie musicale (ed.André Mocquereau), 2 řady, 19 svazků
- [15] Praetorius, Michael: Syntagma musicum (1615)
- [16] Riemann, Hugo: Studien zur Geschichte der Notenschrift, Leipzig 1878

- [17] Rybář, Richard: *Vývoj evropského notopisu, Opus, Bratislava 1982***
- [18] Stäblein, Bruno: Schriftbild der einstimmigen Musik
Musikgeschichte in Bildern, Band III, Lieferung 4, Leipzig 1975
- [19] Thibaut, Jean Baptist: Origine byzantine de la notation neumatique de l'église latine,
Paris 1907
- [20] Wagner, Peter: Einführung in die gregorianischen Melodien, 2.díl: Neumenkunde,
Leipzig 1912
- [21] Wellez, Egon: Aufgaben und Probleme auf dem Gebiet der byzantinischen und
orientalischen Kirchenmusik, Münster 1923

Znalost titulů označených tučným písmem je povinná !